
SADRŽAJ

PRVI DEO DRUŠTVO, POJAM, ELEMENTI I SASTAV .	1.
GLAVA PRVA POJAM DRUŠTVA	3.
1.1. Društvo	5.
1.1.1. Različita shvatanja	5.
1.1.2. Konstitutivni elementi pojma društvo	6.
1.1.3. Društvena pojava	8.
1.1.3.1. Sastavni delovi društvenih pojava	11.
1.1.3.2. Društveni procesi	13.
1.1.3.3. Društvene tvorevine	15.
1.1.3.4. Društveni odnosi	16.
GLAVA DRUGA SASTAV DRUŠTVA	19.
2.1. Sastav društva	21.
2.1.1. Društvena osnova	22.
2.1.2. Društvena nadgradnja	24.
2.1.3. Društvena statika i društvena dinamika	27.
2.1.4. Društvena morfologija	28.
2.1.5. Društvena struktura i stratifikacija	29.
GLAVA TREĆA DRUŠTVO - PRIRODA - LIČNOST	31.
3.1. Društvo i priroda	33.
3.2. Društvo i ličnost	35.
3.2.1. Društveno i pojedinačno	36.
3.2.2. Sociološko određenje ličnosti	37.
3.2.3. Sloboda ličnosti i društvo	43.
GLAVA ČETVRTA DRUŠTVO - RAD - LIČNOST	47.
4.1. Društvo i rad	49.
4.1.1. Različita shvatanja o radu	49.
4.1.2. Sociološko određenje rada	52.
4.1.3. Podela rada	58.
4.1.4. Svojina	61.
4.1.4.1. Pojam svojine	61.
4.1.4.2. Oblici svojine	63.
4.2. Društveno - ekonomske formacije	65.

4.2.1. Prvobitna zajednica	67.
4.2.2. Robovlasništvo	70.
4.2.3. Feudalizam	71.
4.2.4. Kapitalizam	72.
4.2.5. Komunizam	76.
4.3. Otudjenje i razotudjenje	77.
 DRUGI DEO DRUŠTVENA STRUKTURA I SOCIJALNA STRATIFIKACIJA	 83.
 GLAVA PETA PORODICA, BRAK I VASPITANJE	 85.
5.1. Porodica	87.
5.1.1. Definicija i različita shvatanja	87.
5.1.2. Osnovni oblici porodice i braka	90.
5.1.3. Funkcije i karakteristike porodice	94.
5.2. Brak	96.
5.3. Vaspitanje	97.
 GLAVA ŠESTA DRUŠTVENE GRUPE I KLASSE	 101.
6.1. Društvene skupine	103.
6.2. Društvene grupe	104.
6.2.1. Pojam, definicija i osnovna obeležja	104.
6.2.2. Različita shvatanja	106.
6.2.3. Karakteristike i funkcije	109.
6.2.4. Klasifikacija	112.
6.2.5. Referentne grupe	116.
6.2.5.1. Generacijske grupe	117.
6.2.6. Interesne grupe	119.
6.2.6.1. Lobi	123.
6.2.7. Male društvene grupe	124.
6.2.7.1. Klike	127.
6.3. Društvene klase	128.
6.3.1. Različita shvatanja	128.
6.3.2. Definicija klase	130.
 GLAVA SEDMA SOCIJALNA STRATIFIKACIJA	 133.
7.1. Socijalna stratifikacija	135.
7.1.1. Pojam i različita shvatanja	135.
7.1.2. Oblici stratifikacije	138.
7.1.3. Kriterijumi stratifikacije	141.

7.1.4. Tipovi stratifikacije	143.
7.1.4.1. Kastinjski tip	143.
7.1.4.2. Staleški tip	145.
7.1.4.3. Klasni tip	146.
7.2. Savremeni izrazi stratifikacije	148.
 GLAVA OSMA DRUŠTVENA JEDNAKOST I NEJEDNAKOST	153.
8.1. Društvena jednakost	155.
8.1.1. Društvena nejednakost	156.
8.1.2. Društvena integracija	158.
8.1.3. Društvena hijerarhija	159.
8.1.4. Društvena udaljenost (distanca)	162.
8.1.4.1. Bogardusova skala socijalne udaljenosti	163.
8.2. Društveni sloj	164.
8.3. Društveni položaj	165.
8.4. Društvena uloga	166.
8.5. Društveni ugled	166.
8.6. Društveno zanimanje	168.
8.6.1. Slobodne profesije	169.
 GLAVA DEVETA DRUŠTVENA POKRETLJIVOST I DRUŠTVENA PATOLOGIJA	171.
9.1. Društvena pokretljivost (mobilnost)	173.
9.1.1. Pojam i oblici	173.
9.1.2. Faktori društvene pokretljivosti	174.
9.2. Društvena patologija	176.
9.2.1. Devijantna ponašanja	177.
9.2.1.1. Delikvencija	178.
9.2.1.2. Kriminalitet	179.
 GLAVA DESETA OBLICI SOCIJALNIH ZAJEDNICA	181.
10.1. Etničke zajednice	183.
10.1.1. Narod	183.
10.1.2. Nacija	184.
10.1.2.1. Pojam i uzroci nastanka	184.
10.1.2.2. Teorije o naciji	186.
10.1.2.3. Nacionalizam	188.

GLAVA JEDANAESTA	LOKALNE ZAJEDNICE	191.
11.1.	Naselja	193.
11.1.1.	Seoska naselja	195.
11.1.2.	Gradska naselja	198.
11.1.2.1.	Nastanak i razvoj gradskih naselja	198.
11.1.2.2.	Sociološka određenja grada	199.
11.1.2.3.	Ekologija gradskih naselja	203.
11.1.2.3.1.	Sociološki aspekti ekologije urbanih sredina	208.
GLAVA DVANAESTA	DRŽAVA I PRAVO	211.
12.1.	Država	213.
12.1.1.	Pojam i osnovna obeležja države	213.
12.1.2.	Teorije o nastanku države	215.
12.1.3.	Funkcije države	217.
12.1.4.	Oblici državnih organizacija	218.
12.1.4.1.	Predmoderni oblici	219.
12.1.4.2.	Savremeni oblici	221.
12.1.4.2.1.	Oblici državnosti prema načelu podele vlasti	223.
12.1.4.2.1.1.	Parlamentarizam	223.
12.1.4.2.1.2.	Predsednički sistem	225.
12.1.4.2.1.3.	Skupštinski sistem	225.
12.1.4.3.	Pravna država	226.
12.1.4.4.	Država blagostanja	227.
12.2.	Elementi pravnog poretka	229.
GLAVA TRINAESTA	POLITIKA	233.
13.1.	Politička struktura društva	235.
13.1.1.	Pojam politike	235.
13.1.2.	Osnovni politički pojmovi	238.
13.2.	Političke partije	240.
13.2.1.	Pojam i nastanak političkih partija	240.
13.2.2.	Struktura političkih partija	247.
13.2.3.	Funkcije političkih partija	248.
13.2.4.	Klasifikacija političkih partija	250.
13.3.	Društvena desnica i levica	253.
13.3.1.	Nova levica	254.
13.3.2.	Novi alternativni pokreti	255.

GLAVA ČETRNAESTA	BIROKRATIJA, TEHNOKRATIJA I MERITOKRATIJA	259.
14.1. Birokratija		261.
14.1.1. Pojam i definicije		261.
14.1.2. Nastanak birokratije		262.
14.1.3. Različita shvatanja o birokratiji		265.
14.1.4. Osnovna obeležja birokratije i birokratizam		269.
14.2. Tehnokratija		270.
14.3. Meritokratija		274.
GLAVA PETNAESTA	ELITA I MASA	277.
15.1. Elita i masa		279.
15.1.1. Elita moći		283.
15.1.2. Vlast, moć i autoritet		286.
15.1.3. Vođa, harizmatika i autoritarna ličnost		288.
15.1.4. Tajna društva kao oblici elitnog grupisanja		290.
15.1.5. Inteligencija		295.
15.1.6. Masa - gomila		301.
15.2. Vladajuća klasa u savremenom kapitalizmu		303.
15.3. Srednji slojevi u savremenom kapitalizmu		307.
15.4. Savremena obeležja elite i mase		310.
GLAVA ŠESNAESTA	KULTURA, OBIČAJ I MORAL	317.
16.1. Oblici društvene svesti kao deo društvene nadgradnje		319.
16.2. Civilizacija		322.
16.3. Kultura		326.
16.3.1. Masovna kultura		330.
16.3.1.1. Masovno komuniciranje		332.
16.3.2. Kulturno polje, potkultura i kontrakultura		334.
16.4. Tradicija i tradicionalizam		335.
16.5. Običaj		337.
16.6. Moral		340.
GLAVA SEDAMNAESTA	RELIGIJA	347.
17.1. Religija		349.
17.1.1. Religija kao društvena pojava		349.
17.1.2. Najpoznatije religije		352.
17.1.2.1. Hrišćanstvo		353.
17.1.2.1.1. Katolicizam		356.
17.1.2.1.2. Pravoslavlje		357.

17.1.2.1.3. Protestantizam	359.	
17.1.2.2. Islam	360.	
17.1.2.3. Budizam	362.	
17.1.2.4. Judaizam	364.	
GLAVA OSAMNAESTA	IDEOLOGIJA, UMETNOST I	
	DRUŠTVENE VREDNOSTI	369.
18.1. Ideologija		371.
18.2. Umetnost		373.
18.3. Društvene vrednosti		374.
GLAVA DEVETNAESTA	SAVREMENA SOCIOLOGIJA I	
	SAVREMENO DRUŠTVO	379.
19.1. Savremena tipologija globalnih društava		381.
19.1.1. Predindustrijsko društvo		383.
19.1.2. Industrijska revolucija		384.
19.1.3. Industrijsko društvo		385.
19.1.4. Naučno - tehnička revolucija		387.
19.1.5. Post - industrijsko društvo		394.
19.2. Savremena sociologija		395.
OSNOVNI POJMOVI		399.
LITERATURA		401.
BELEŠKA O AUTORU		407.